

УДК 338.48

Котляр С.О.

ТУРИЗМ В ГРЕЦІЇ

З економічної точки зору, туризм є важливим джерелом доходу для регіонів або країн призначення (так званих рецепторів туризму), сприяючи покращенню рівня життя в таких регіонах, збільшенню можливостей працевлаштування, у наданні капіталу для нових інвестицій та розвитку інфраструктур, у регіональному зростанні, в імпорті туристичного обміну і в платіжному балансі.

Основною характеристикою туризму в Греції, як і в інших, переважно середземноморських, країнах є його «інтенсивність» (масовий туризм), зумовлена збільшенням доходів і підвищенням рівня добробуту в країнах походження. До появи масового туризму відпочинок культурного чи рекреаційного характеру був винятковим привілеєм меншості багатих екскурсантів. Масовий характер туризму в Греції та більшості країн Середземномор'я базується на популяризації «3S» (море, сонце, пісок) у поєднанні з культурною спадщиною, і він в основному розвинений у прибережних та острівних регіонах на літній період [1].

Інша характеристика грецького туризму стосується його просторової та сезонної інтенсивності, що спричиняє значний негативний вплив на якість природного та міського середовища, а також на регіональні суспільства та економіку. Крім позитивного внеску туризму в економіку та зайнятість, погіршення навколишнього середовища внаслідок масового туризму вже почало проявлятися в Греції з 1970-х років, обираючи ризики, які можуть виникнути через надмірну економічну залежність туристичної території від туристичної діяльності [2].

Дохід від туризму в Греції в 2,5 рази перевищує дохід промисловості і в 1,8

рази перевищує загальний прибуток від експорту. Однак ці цифри не враховують попередню купівлю валюти туристами за кордоном, платежі кредитними картками або платежі за круїзи та інші прибутки, які, очевидно, збільшують загальні доходи від туризму ще на 80% [1]. Дохід від туристичного обміну має схожу динаміку з доходом від імпорту, а це означає, що перший здатний майже повністю покрити дефіцит, який імпорт створює в країні.

Іншим свідченням значного впливу туристичної діяльності на національний дохід є внесок туризму у ВВП країни, туризм є «важкою індустрією» країни і що він рекомендує базову опору національної економіки.

Туризм тісно пов'язаний із регіональним зростанням, оскільки використання туристичних ресурсів кожного регіону сприяє збільшенню туристичних потоків і відповідному економічному регіональному зростанню. Емпіричні дослідження показали, що розвиток туризму є сприятливим для суспільств-рецепторів, які перебувають на перехідній стадії розвитку, де інші компоненти їхньої економіки зазнають депресії [3]. Особливо у випадку Греції інтенсивність туристичного руху, здається, пов'язана з географічним розподілом її культурних ресурсів, а також з її природними ресурсами та зручностями. Ця структура відкриває просторовий вимір туризму та ілюструє зв'язок останнього з регіональним розвитком.

Крім того, будівництво інфраструктури для туристичної діяльності, наприклад закладів гостинності, харчування та інших додаткових заходів (спортивних, культурних тощо), створення транспортних станцій та модернізація транспортних мереж, які спрямовані на обслуговування туристичної діяльності, все вищезазначене робить значний внесок у регіональний економічний розвиток. Показовим прикладом цього є розвиток інтегрованих одиниць туристичного призначення в регіоні Мессенія, на заході Пелопоннесу, який сприяв туристичному розвитку цього регіону.

Грецькі регіони, які досягли межі насичення у своєму туристичному зростанні, мають географічну релевантність, спостереження, яке підтверджує попереднє твердження про динаміку туризму в суспільстві-рецепторі, які

перебувають на перехідній стадії розвитку. Зокрема, регіони Егейського моря описуються вищими коефіцієнтами насичення порівняно з відповідними регіонами Іонічного моря, але столичні регіони Аттики та Салонік ще не досягли своїх меж насиченості. Це міркування означає, що туризм у Греції відображає незбалансований географічний розподіл, факт, який вимагає застосування ефективної регіональної політики, щоб регулювати розвиток грецьких регіонів за критерієм рівності.

Попереднє розглядання свідчить про те, що проблема має велике значення для випадку Греції, і особливо в поточний період нетрадиційної моделі грецької економічної кризи, коли країна шукає виходів на основі своїх здорових виробничих механізмів, де туризм пропонує один із них.

Діахронічно туризм є однією з основних складових національної економіки Греції, його вплив на конфігурацію економічної структури країни є визначальним на багатьох рівнях і секторах національної та регіональної економічної діяльності. Внесок туризму в економічне зростання Греції є визначальним як з макроекономічної, так і з мікроекономічної точки зору [4].

Одним із основних вимірних економічних параметрів туризму є подорожі або туристичний обмін, який становить найважливіший рахунок, з точки зору розміру, серед компонентів невидимих доходів, які він сприяє надходженню значних грошей на внутрішньому ринку і, відповідно, у скороченні дефіциту платіжного балансу. Туризм є перспективною інвестицією з «низьким ризиком» для економічного зростання країни та її виходу з постковідної кризи.

Література:

1. Buhalis, D., (2001) «Tourism in Greece: Strategic Analysis and Challenges», *Current Issues in Tourism*, 4(5), pp.440-480.
2. Dritsakis, (2004) «Tourism as a long-run economic growth factor: an empirical investigation for Greece using causality analysis», *Tourism Economics*, 10(3), pp.305–316.
3. Lee, C.C., Chang, C.P., (2007) «Tourism development and economic growth: A closer look at panels», *Tourism Management*, 29, pp.180–192.

4. Kim, H.J., Chen, M-H., Jang, S.C.S., (2006) «Tourism expansion and economic development: The case of Taiwan», *Tourism Management*, 27, pp.925–933.